



DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Voortgang van het geïntegreerd planningsproces GRUP
'Optimalisatie N8 in het Schelde-Leie Interfluvium'**

Samenvatting

De Vlaamse Regering heeft de startnota voor het geïntegreerd planproces GRUP 'Optimalisatie N8 in het Schelde-Leie Interfluvium', op het grondgebied van Avelgem en Zwevegem, goedgekeurd op 15 juli 2022. De aanleiding voor dit planproces is de vraag van de gemeenten Zwevegem en Avelgem om een bovenlokale oplossing uit te werken voor de ontsluitingsproblematiek in de regio in een proces op gewestelijk niveau. Uitgangspunten zijn de functie van deze verbinding in het interfluvium (overnemen van de functie van N8), de leefbaarheid van de kernen, de kenmerken van de omgeving (landschap, natuur, ...). Ook de ontsluiting van het bedrijventerrein MoenTrekweg en de IMOG-site is mee in beeld gebracht.

Met deze mededeling wordt een stand van zaken gegeven van het geïntegreerd planningsproces.

Niettegenstaande de begeleidende onderzoeken in het verdere proces nog worden voortgezet, stelt het planteam dat de onderzoeken op dit moment voldoende ver gevorderd zijn om een doorblik te geven voor het voorkeursalternatief. Op basis van het tot op heden gevoerde onderzoek zal verder gewerkt worden naar een concreet voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan voor het alternatief 'Keiberg Noord' om de verkeersveiligheid en -leefbaarheid in Heestert, Moen, Avelgem en de woonconcentratie De Klijte te verbeteren, met behoud van de verkeersleefbaarheid en verkeersveiligheid in Bossuit en Outrijve.

Na de plenaire vergadering over het voorontwerp van GRUP zal het planteam, rekening houdende met de adviezen en de verdere onderzoeken, een ontwerp van GRUP opmaken en voorleggen aan de Vlaamse Regering met het oog op een voorlopige vaststelling.

1. SITUERING

De N8 is een gewestweg tussen Kortrijk en Oudenaarde die Heestert (Zwevegem) en Avelgem doorkruist. De verbinding is in het provinciaal ruimtelijk structuurplan (herziening) van de provincie West-Vlaanderen als secundaire weg type II geselecteerd.

De gemeenten Zwevegem en Avelgem willen de doortocht van de N8 in de kernen van Heestert en Avelgem zo veel mogelijk ontlasten van zwaar verkeer. Ruimer gezien wordt de N8 gebruikt voor de verdere ontsluiting van de regio, zowel naar de N391 en de E17 (noord) als richting

Oudenaarde. Naast de ontsluiting van Heestert en Avelgem, staat de N8 ook in voor de ontsluiting van het bestaande bedrijventerrein Moen-Trekweg en de IMOG-site. De huidige ontsluiting is problematisch gezien deze ten dele verloopt via de Sluislaan, doorheen een Habitatrictlijngebied.

De op het gewestplan Kortrijk voorziene reservatiestrook aangeduid voor een omleiding van de N8 van Moen tot aan de Etienne Balcaenstraat in Avelgem, werd niet opgeheven bij besluit van de Vlaamse Regering van 14/12/2018 houdende de opheffing van reservatiestroken die in overdruk zijn afgebakend in gewestplannen of algemene plannen van aanleg in uitvoering van art. 7.4.2/3 van de VCRO. De realisatie van een omleidingsweg via dat tracé wordt evenwel niet langer opportuun geacht. Zie hiervoor de startnota, zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 15 juli 2022.

Aan de Vlaamse Regering werd op 26 maart 2021 meegedeeld dat het departement Omgeving de nodige stappen zou nemen om een geïntegreerd planningsproces voor de opmaak van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) op te starten met het oog op de optimale situering van de N8. Uitgangspunten zijn de functie van deze verbinding in het interfluvium (overnemen van de functie van N8), de leefbaarheid van de kernen, de kenmerken van de omgeving (landschap, natuur, ...). Ook de ontsluiting van het bedrijventerrein MoenTrekweg/IMOG-site zal mee in beeld worden gebracht.

Met de opstart van een gewestelijk planningsproces heeft de Vlaamse Regering gevolg gegeven aan de vraag van de gemeenten Avelgem en Zwevegem om – in overleg met de gemeenten – een gedragen visie uit te werken voor de N8 tussen Zwevegem en Avelgem.

De Vlaamse Regering keurde op 15 juli 2022 de startnota voor het geïntegreerd planningsproces voor de 'Optimalisatie N8 in het Schelde-Leie Interfluvium' goed. Op basis van de gewenste ruimtelijke positionering als nieuwe bovenlokale route die een verbindende rol kan opnemen in het interfluvium, waren in de startnota twee redelijke alternatieven opgenomen voor een nieuwe wegverbinding tussen de N8 en de N353.

2. STAND VAN ZAKEN VAN HET GEÏNTEGREERD PLANPROCES

Bij een geïntegreerd planproces verlopen het planproces voor de ruimtelijke uitvoeringsplanning enerzijds, en de milieubeoordeling en andere effectbeoordelingen anderzijds, geïntegreerd. Op die manier worden planproces en effectbeoordelingen maximaal op elkaar afgestemd. Een intensief participatietraject maakt volwaardig deel uit van het planproces. Het geïntegreerd planproces kent 5 fases: de opstartfase, de scopingfase, de ontwerp planvormingsfase, de planvormingsfase en de goedkeuringsfase.

In elke fase van het proces wordt de procesnota geactualiseerd. Naarmate het proces vordert, rapporteert de procesnota ook over de reeds gezette processtappen.

De Vlaamse Regering keurde op 15 juli 2022 de startnota voor het geïntegreerd planningsproces voor de 'Optimalisatie N8 in het Schelde-Leie Interfluvium' goed. Op basis van de gewenste ruimtelijke positionering als nieuwe bovenlokale route die een verbindende rol kan opnemen in het interfluvium, waren in de startnota twee redelijke alternatieven opgenomen voor een nieuwe wegverbinding tussen de N8 en de N353.

Vermits een geïntegreerd planproces tot doel heeft een inhoudelijk gedragen voorstel van het GRUP op te maken, acht het planteam het belangrijk om met voorliggende mededeling een stand

van zaken van het gevoerde proces en de tussentijdse resultaten van de gevoerde onderzoeken en van het participatietraject te geven. Niettegenstaande de begeleidende onderzoeken in het verdere proces nog worden voortgezet, stelt het planteam dat de onderzoeken op dit moment voldoende ver gevorderd zijn om een doorblik te geven voor het voorkeursalternatief. Dit belet niet dat de conclusies uit de huidige stand van zaken van de onderzoeken kunnen worden bijgesteld in het licht van verdere resultaten van de onderzoeken die nog volgen in de aanloop naar de verdere besluitvorming, waaronder de voorlopige vaststelling van het ontwerp GRUP.

A. INHOUD RESULTATEN PUBLIEKE RAADPLEGING

De startnota werd onderworpen aan een publieke raadpleging van 23 augustus tot en met 21 oktober 2022. Er werd een infomarkt georganiseerd op 27 september in Zwevegem en op 29 september 2022 in Avelgem. Ongeveer 160 personen bezochten deze infomarkten.

Tijdens de publieke raadpleging werden 30 schriftelijke inspraakreacties ingediend. Het gaat om 9 adviezen en 21 particuliere inspraakreacties. Een groot deel van de particuliere reacties maakt deel uit van gezamenlijke inspraak door actiegroepen: één daarvan is gericht op de omgeving van De Klijte en één op de omgeving van Keiberg. In beide gevallen wijst men voornamelijk op de mogelijke impact op de woonomgeving.

Tijdens de publieke raadpleging werd een bijkomend alternatief ingesproken, waarbij de nieuwe weg zuidelijker aantakt wordt op de Keiberg.

Er wordt advies uitgebracht door Saro, VMM, ANB, NMBS, De Lijn, Departement Landbouw en Visserij, Provincie Oost-Vlaanderen, Provincie West-Vlaanderen en Zwevegem. Het Agentschap voor Natuur en Bos wijst in haar ongunstig advies op de impact op het SBZ, hetgeen de aanleiding is voor het planproces en waarvoor maatregelen worden onderzocht. ANB wijst er op dat een passende beoordeling en verscherpte natuurtoets vereist is. Die onderzoeken waren reeds voorzien in de startnota.

B. VERWERKING INSPRAAKREACTIES

Er werd ontwerpelijk onderzoek uitgevoerd naar de verschillende alternatieven voor de aansluiting op de Keiberg. Hierbij werden zowel de twee in de startnota vooropgestelde inrichtingsalternatieven ('Keiberg Noord' en 'Keiberg Kwadestraat' als het bijkomend ingesproken alternatief ('Keiberg Zuid') onderzocht.



Figuur: drie alternatieven voor de nieuwe wegverbinding

Op basis van de inspraakreacties wordt de plandoelstelling in de scopingnota beperkt bijgesteld:

- De huidige milieudruk op het gebied van de Vaarttaluds, Orveytbos en omgeving verlagen zodat dit gebied zijn rol als Habitatrichtlijn- en VEN-gebied meer robuust kan vervullen en de hier van toepassing zijnde instandhoudingsdoelstellingen kunnen gerealiseerd worden. Er wordt hierbij gezocht naar een alternatief waarbij de kruising met het SBZ-gebied korter is dan in de huidige situatie het geval is.
- Het bedrijventerrein IMOG en het bedrijventerrein Moen-Trekweg ontsluiten.
- De verkeersveiligheid en -leefbaarheid in Heestert, Moen, Avelgem en de woonconcentratie De Klijte verbeteren, met behoud van de verkeersleefbaarheid en verkeersveiligheid in Bossuit en Outrijve.
- De realisatie van een alternatieve vrachtwagenconforme verbinding (secundaire weg) tussen het knooppunt N8/N391 (Knokke) en het multimodaal Avelgem container terminal (AVCT) mogelijk maken.
- Een fietsveilige infrastructuur verzekeren op routes op en kruisend met de ontsluitingsroutes voor vrachtverkeer. De fietsinfrastructuur moet niet noodzakelijk langs de nieuwe omleidingsweg lopen.

In de scopingnota wordt het planvoornemen als volgt geformuleerd:

- Het voorzien van ruimte om een nieuwe wegverbinding te maken tussen enerzijds de N8 en de Sluislaan en anderzijds tussen de Kraaibosstraat en Verzetslaan. De secundaire weg N8 en de N391 geven de verbinding met het hoger wegennet (E17).
- Het voorzien van ruimte om de nodige landschappelijke maatregelen te integreren in het ontwerp van de weg.
- Het voorzien van de nodige ruimte voor veilige fietsverbindingen (in de omgeving van bestaande weginfrastructuur te bekijken in het geheel van de zone van de verbinding tussen de N391/N8 tot N353 en het doorvoeren van maatregelen op de N8 ter hoogte van het "lokaal deel Keiberg").
- Het planvoornemen kan impact hebben op natuur en landbouw. Het planvoornemen houdt dus eveneens de eventuele compensaties in op het vlak van natuur en landbouw. Zo nodig wordt daarvoor ruimte gezocht.
- De opheffing van de reservatiestrook op het gewestplan voor de zuidelijke omleidingsweg ter hoogte van Heestert en Avelgem.

C. VOORKEURSAALTERNATIEF 'KEIBERG NOORD'

Uit het ontwerp onderzoek en rekening houdende met de inspraakreacties op de startnota, blijkt dat het ingesproken alternatief ('Keiberg Zuid') niet op een verkeersveilige manier kan gerealiseerd worden. Het alternatief 'Keiberg Kwadestraat' is technisch mogelijk, doch enkel mits de verwerving en sloop van verschillende recent gebouwde woningen.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek is het planteam dan ook van oordeel dat het alternatief 'Keiberg Noord' het enige haalbare en realistische alternatief is om de plandoelstellingen te realiseren.



Figuur: alternatief 'Keiberg Noord' (schets uit het ontwerp onderzoek)

Ter hoogte van de voormalige spoorwegbedding (VEN en Habitatgebied) is een ongelijkvloerse kruising noodzakelijk. Hierbij werden twee varianten onderzocht op hun technische haalbaarheid: een kruising via een brug of via een tunnel.

- De variant met brug blijkt voor vrachtwagens geen veilig alternatief omwille van de hellingsgraad en het snelheidsverlies dat dit zou veroorzaken.
- Bij de tunnelvariant kan het hellingspercentage worden gereduceerd tot 4% wat voor vrachtverkeer leidt tot een snelheidsverlies van ca. 8,4 km/u.

Niettegenstaande de begeleidende onderzoeken in het verdere proces nog worden voortgezet, stelt het planteam dat de onderzoeken op dit moment voldoende ver gevorderd zijn om een doorblik te geven naar het op te maken voorontwerp GRUP. Dit belet niet dat de conclusies uit de huidige stand van zaken van de onderzoeken kunnen worden bijgesteld in het licht van verdere resultaten van de onderzoeken die nog volgen in de aanloop naar de verdere besluitvorming, waaronder de voorlopige vaststelling van het ontwerp GRUP.

In het verdere planningsproces wordt daarom geopteerd om in het verder onderzoek enkel het alternatief 'Keiberg Noord' met tunnelvariant te weerhouden.

Het aantal inrichtingsalternatieven werd teruggebracht tot één, dat nu de basis zal zijn voor de modellering van de globale mobiliteitsoplossing om de verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid in Heestert, Moen, Avelgem en de woonconcentratie De Klijte te verbeteren, met behoud van de verkeersleefbaarheid en verkeersveiligheid in Bossuit en Outrijve.

3. VERVOLGSTAPPEN BINNEN HET GEÏNTEGREERD PLANPROCES

De scopingfase werd afgerond met de publicatie van de scopingnota (zie bijlage). Hierbij werd de plandoelstelling beperkt bijgesteld. Het aantal inrichtingsalternatieven werd teruggebracht tot één, dat nu de basis zal zijn voor de modellering van de globale mobiliteitsoplossing om de verkeersveiligheid en -leefbaarheid in Heestert, Moen, Avelgem en de woonconcentratie De Klijte verbeteren, met behoud van de verkeersleefbaarheid en verkeersveiligheid in Bossuit en Outrijve.

In de maand juni werden slang- en kruispunttellingen uitgevoerd die nodig zijn als input voor het op te bouwen verkeersmodel. De specifieke modellering om de uitgewerkte verkeersoplossing te toetsen, is voorzien voor september/oktober 2023.

Parallel wordt gewerkt aan het voorontwerp-GRUP, plan-MER, passende beoordeling en verscherpte natuurtoets in functie van een plenaire vergadering in het najaar van 2023.

Na de plenaire vergadering over het voorontwerp van GRUP zal het planteam, rekening houdende met de adviezen en de verdere onderzoeken, een ontwerp van GRUP opmaken en voorleggen aan de Vlaamse Regering met het oog op een voorlopige vaststelling.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR